

Opkoper Bouwe Smits mogelijk terug op de Zoutsloot in Harlingen

Oud-Harlinger Henk Zielstra maakt een standbeeld van opkoper Bouwe Smits. Smits ontfermde zich als een soort stiefvader over Zielstra's broer Gerrit Paul die op jonge leeftijd kwam te overlijden.

 Geert Veldstra

Harlingen | Bouwe Smits was van de vijftiger tot en met de tachtiger jaren een begrip in Harlingen. Hij kocht tweedehands spullen op en verkocht ze weer in zijn pand aan de Zoutsloot. „Hij deed de verkoop altijd zo vanuit zijn stoel”, zegt beeldhouwer Henk Zielstra. „Alles lag door elkaar in het pand en als iemand hem naar iets specifiek vroeg dan bleef hij altijd rustig zitten en zei ‘ast der leit, dan leit ut der en anders he ‘k ut niet.’”

Toen beeldhouwer Hans van Houwelingen een standbeeld van opkoopster Walle Geertje maakte dat in 1984 op de Lanen werd geplaatst, kreeg Zielstra het idee om te zijner tijd ook een beeld voor Smits in Harlingen neer te zetten. „Hij hoort bij de Harlinger geschiedenis.”

Zielstra maakte eerst een miniatuur, het grote beeld is bijna af. „Smits heeft hier een onderstel van een kinderwagen naast zich, dat verwijst naar mijn broer Gerrit Paul.”

Gerrit Paul kwam op veertienjarige leeftijd bij Smits om het onderstel van een kinderwagen te kopen. „Toen hij zag hoe de boeken er door elkaar lagen bood hij aan om hier stellingen voor te maken. Gerrit Paul is vervolgens als hulp bij hem in de

winkel gebleven.” Smits had zelf ook kinderen, maar door omstandigheden was het contact daarmee sterk verminderd. „Gerrit Paul was een soort stiefzoon voor hem.”

De twee lagen elkaar goed. „Elk jaar maakten ze met zijn tweeën een personeelsreisje. Dan gingen ze met de gemotoriseerde bakfiets via Workum naar Bolsward om daar een hapje te eten.” Gerrit Paul haalde een getuigschrift als handelaar in tweedehandsgoederen en het lag voor de hand dat hij het werk van Smits zou voortzetten. „Maar in de winter van 1982 overleed Gerrit Paul. Hij kwam onder het ijs vast te zitten. Hij werd slechts 24 jaar.”

Kunstacademie

Zielstra verhuisde op 24-jarige leeftijd naar Apeldoorn om les te geven op een lagere school. Schilderen en beeldhouwen was altijd al een hobby van hem en naast zijn werk op school deed hij een avondstudie aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Arnhem. Inmiddels heeft hij een eigen atelier in Apeldoorn.

Harlingen liet hem niet los en zo'n twaalf jaar geleden begon Zielstra te werken aan het beeld van Smits die in 1991 op 72-jarige leeftijd was overleden. „Er was al overleg geweest met de gemeente om het beeld in de stad te plaatsen, maar een van de nabe-

Oud-Harlinger Henk Zielstra tussen enkele van zijn kunstwerken. Foto: FD

Het zou prachtig zijn als Bouwe Smits straks weer terug is op de Zoutsloot

staanden had destijds toch moeite met de plaatsing van het beeld.”

Zielstra hield het beeld uiteindelijk voor zichzelf en maakte daarna nog een paar andere beelden van beroemde en beruchte Harlingers uit zijn jeugd, zoals Engele Kletskop, Ate Peu, Jan Banaan en stadsverslaggever Henricus Attema, beter bekend als Rikus Poes van de *Harlinger Courant*. „Poes wist altijd precies wat er in Harlingen gebeurde. Je moest daar dan ook om denken wanneer je een kwajongensstreek uit haalde, want voor

je het wist stond het in de plaatselijke krant.”

Het beeld van Poes werd op 24 november aan de Voorstreek onthuld. Zielstra hoopt dat het beeld van Smits ook nog een keer geplaatst zou kunnen worden. „Dat beeld staat mij toch wel het meest nabij. We zijn nu weer een paar jaar verder en misschien zijn er wel mogelijkheden om het alsnog te plaatsen. Ik maak het beeld in ieder geval af en het zou prachtig zijn als Bouwe Smits straks weer terug komt op de Zoutsloot.”